

ZÁKLADNÍ ŠKOLA TIŠNOV
náměstí 28. října 1708
PSČ 666 01 okres Brno-venkov

ŠKOLNÍ MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Vypracováno dle metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže

Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28

2024 – 2025

1. Charakteristika školy

ZŠ Tišnov nám. 28. října, příspěvková organizace, nám. 28. října 1708 66601 leží na úpatí Českomoravské vrchoviny v podhoráckém regionu. Tišnov patří do okresu Brno-venkov a žije zde asi 9200 obyvatel. Naše škola stojí téměř v centru Tišnova, v těsné blízkosti hlavního náměstí Míru, ke kterému přiléhají např. radnice, pošta či kostel. Škola stojí u frekventované silnice, kudy jezdí motoristé na přílehlé sídliště pod horou Květnice nebo směrem do Lomnice.

Jedná se o úplnou ZŠ, jejímž zřizovatelem je město Tišnov. Skládá se z celkem 8 pavilonů, jsou tu dvě tělocvičny, dvě venkovní hřiště, dopravní hřiště, venkovní učebny, pozemky zahrady a atrium, kde také může probíhat výuka. Školu navštěvují žáci, kteří jsou z městského sídliště a rodinné zástavby, včetně dojíždějících dětí z okolních vesnic.

Ve třídách jsou integrováni žáci s poruchami chování, učení, žáci jiných národností a národnostních menšin a děti z Dětského domova Tišnov. Pracujeme podle vytvořeného ŠVP „Květnice“.

Ve škole existují prostory, kde je možno předpokládat výskyt rizikového chování nejen u žáků – horní malé hřiště, nakládací rampa jídelny (zejména ve večerních hodinách), dolní velké hřiště a záchody v celé budově.

Škola je uzpůsobena ke konání různých druhů preventivního programu. Pro velké přednášky může sloužit tělocvična nebo jídelna. Programy pro menší počet žáků mohou být realizovány ve třídách, protože celá škola je pokryta wi-fi signálem a jsou zde plátna a reproduktory.

Školní řád pamatuje na prevenci rizikového chování a v několika bodech se věnuje šikaně, vulgárním projevům, zbráním, návykovým látkám, záškoláctví, gamblerství nebo vandalismu. V oblasti prevence rizikového chování bývá průběžně aktualizován dle výskytu nových produktů s návykovými látkami.

V rámci ŠVP se v jednotlivých předmětech vyskytují témata rizikového chování – výchova ke zdraví, přírodopis, občanská výchova, prvouka, přírodověda a další.

Počet žáků: 890, 1. stupeň – 479, 2. stupeň – 411

2. Vnitřní zdroje školy

(kontakty a konzultační hodiny viz www.tisnov-zs28.cz)

Ředitelka školy: PaedDr. Radmila Zhořová

Zástupkyně pro 1. stupeň: Mgr. Eva Brázdová

Zástupkyně pro 2. stupeň: Mgr. Barbora Kulhánková

Ředitelka školy – náplň práce s ohledem na prevenci rizikového chování

Vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování zejména

- a) zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování
- b) koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Preventivního programu a začleněním Školního preventivního programu do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy
- c) zapracováním do školního řádu a vnitřního řádu řešením aktuálních problémů souvisejících

s výskytem rizikového chování ve škole

- d) jmenováním školního metodika prevence, pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, kvalifikaci, případně mu zajistí podmínky ke studiu k nezbytnému výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování
- e) pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci nezletilých žáků ve škole
- f) podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, školního psychologa/školního speciálního pedagoga, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Preventivního programu
- g) spoluprací s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence
- h) podporou aktivit příslušného obecního úřadu zaměřených na rozvoj zdravého životního stylu
- i) monitorováním a vyhodnocováním realizace Preventivního programu a realizace dalších opatření, ve školním řádu a vnitřním řádu musí být popsána kontrolní a sankční opatření v oblasti rizikového chování ve škole.

Činnost pedagogických pracovníků

- a) dodržovat vnitřní předpisy týkající se rizikového chování a ohlašovací povinnosti
- b) sledování projevů rizikového chování a včasné oznámení vedení, školnímu metodikovi prevence, psychologovi či třídnímu učiteli
- c) zařadit problematiku prevence rizikového chování do vyuč. hodin
- d) škola je nekuřácké pracoviště
- e) spolupráce třídních učitelů se školním metodikem prevence při řešení projevů rizikového chování
- f) organizace a příprava třídnických hodin

Školní poradenské pracoviště – náplň práce

Školní metodik prevence: Mgr. Radim Vykoukal

Metodická, koordinační, informační a poradenská činnost v oblasti primární prevence rizikového chování (záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších typů rizikového chování).

Koordinace a realizace preventivního programu školy.

Metodická a intervenční pomoc učitelům v oblasti prevence rizikového chování.

Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování.

Poradenská činnost rodičům a zákonným zástupcům žáků v případě výskytu nějaké formy rizikového chování.

Výchovný poradce: Mgr. Eva Brázdová

Zajištění vyšetření žáků v pedagogicko-psychologické poradně na doporučení třídních učitelů nebo na žádost rodičů.

Péče o integrované žáky s poruchami učení nebo chování – pomoc při přípravě individuálních vzdělávacích plánů pro tyto žáky, jejich projednávání a vyhodnocování účinnosti.

Péče o žáky nadané a talentované – jejich vyhledávání společně s třídními učiteli, návrh další péče o tyto žáky.

Sledování žáků s neprospěchem a ve spolupráci s ostatními vyučujícími hledání způsobů řešení

tohoto problému.

Pomoc při řešení konfliktních situací ve škole.

Řešení případů hrubých a opakovaných přestupků proti školnímu řádu.

Spolupráce s dalšími odborníky - pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, kurátor pro mládež, úřad práce.

Kariérový poradce: Soňa Kvíčalová, Mgr. Blanka Kabeláčová

Pomoc žákům při výběru střední školy a volbě povolání.

Konzultace pro žáky i jejich rodiče.

Přihlášky na SŠ.

Školní speciální pedagog: Mgr. Zdeňka Molíková, Mgr. Jitka Trojánková, Mgr. Dana Hudečková

Vyhledávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami.

Zajištění speciální diagnostiky.

Individuální speciálně pedagogická reedukace žáků.

Odborná spolupráce na vytváření vzdělávacích plánů u integrovaných dětí.

Spolupráce s učiteli a dalšími odborníky.

Spolupráce s rodiči žáků.

Školní psycholog: Mgr. Monika Křištofová, Mgr. Kateřina Polášková

Konzultace se žáky při řešení jejich osobních problémů (učební, výukové, vrstevnické vztahy ve třídě, závislosti, obtížné situace v rodině, ...).

Práce s žáky (s problémy ve výše uvedených oblastech) na zakázku rodičů, učitelů, výchovného poradce, ...

Práce s žáky s projevy rizikového chování (neprospěch, záškoláctví, zneužívání návykových látek, sebepoškozování, poruchy chování, ...).

Individuální práce s integrovanými žáky, talentovanými žáky, žáky se studijním selháváním, kázeňskými a výchovnými problémy.

Pomoc v oblasti technik a stylů učení.

Pomoc při zpracování krize – krizová intervence pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy.

Pomoc ke zkvalitnění vztahů mezi žáky a třídním učitelem.

Zjišťování sociálního klimatu ve třídách.

Práce s třídním kolektivem v rámci budování vzájemných pozitivních vztahů, v rámci primární prevence rizikového chování, ve smyslu.

Adaptace na školní prostředí, s novým kolektivem.

Práce se skupinami vybraných jedinců.

Příprava anket a dotazníků ve škole.

Pomoc ke zkvalitnění spolupráce mezi učiteli.

Spolupráce s učiteli, členy školního poradenského pracoviště.

Příjem a předkládání návrhů organizačních opatření pro zkvalitnění celkového klimatu školy i oblasti výchovy a vzdělávání ve škole.

Sociální pedagog: Bc. Michaela Bednářová

Poskytování odborného sociálně-právního poradenství, sociální podpory a pomoci dětem i jejich rodinám v nepříznivé sociální situaci.

Depistážní činnost zaměřená na cílené vyhledávání žáků ze sociálně

znevýhodňujícího, zanedbávajícího a ohrožujícího prostředí.

Individuální práce se žáky, kteří vyžadují podporu v obtížných životních situacích.

Pomoc rodičům při řešení výchovných, sociálních či jiných problémů souvisejících s péčí o dítě.

Zprostředkování pomoci s odborně poradenskými, zdravotnickými či jinými zařízeními.

Zajišťování spolupráce a vzájemné informovanosti mezi intervenčními centry, poskytovateli sociálních služeb, poskytovateli zdravotních služeb, orgány sociálně-právní ochrany dětí, pracovníky jiných škol a školských zařízení či Policií České republiky.

Příprava a koordinace preventivních činností zaměřených na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku.

Pořádání, případně účast na případových konferencích a výchovných komisích za účelem nalezení řešení konkrétního problému žáka.

3. Vnější zdroje školy

- www.msmt.cz
- www.prevence-info.cz
- www.odrogach.cz
- www.drogy-info.cz
- www.adiktologie.cz
- www.spolecnekbezpeci.cz
- www.rvp.cz
- www.ibesip.cz
- www.poradenskecentrum.cz
- www.sekty.cz
- www.e-bezpeci.cz
- www.e-nebezpeci.cz

Sociální síť:

- protidrogový koordinátor – Mgr. Lenka Možná, tel. 541 658 301, mozna.lenka@kr-jihomoravsky.cz
- manažerka prevence kriminality – Mgr. Pavla Tichá, tel. 541 658 302, ticha.pavla@kr-jihomoravsky.cz
- oblastní metodik prevence pro region Brno – venkov, PhDr. Lenka Skácelová tel. 603 885 663, lenka.skacelova@pppbrno.cz
- kurátor pro mládež – Mgr. Radka Wágnerová, DiS., tel. 549 439 747, radka.wagnerova@tisnov.cz
- Policie ČR – obvodní oddělení Tišnov – tel. 974 626 930, bo.oop.tisnov.sekret@pcr.cz
- městská policie Tišnov – tel. 603 577 252, policie@tisnov.cz
- Klub Čas – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, Mgr. Zuzana Učňová – vedoucí služby, tel. 739 247 942, zuzana.ucnova@tisnov.charita.cz

4. Monitoring rizikového chování

Zdrojem pro popis situace ve škole v oblasti rizikového chování jsou výstupy záznamů školního metodika prevence, záznamy četnosti výskytu rizikového chování, důvěrná sdělení OSPOD a PČR, zápisy z výchovných komisí a prosté pozorování prostředí školy a chování dětí v něm.

Tabulka prokázaného výskytu rizikového chování ve školním. roce 2023/2024		
	I. stupeň	II. stupeň
Záskoláctví	1.B, 4.C	6.A, 9.ABC
Kouření		9.D
Šikana	3.B, 5.D	7.E, 8. A
Vandalismus		6.C
Alkohol		9.D

5. Hlavní cíle MPP

Dlouhodobé cíle

- ovlivňovat správné sociální chování žáků tak, abychom minimalizovali jejich rizikové chování
- pochopit význam a výhody zdravého životního stylu
- omezit nebo oddálit první kontakt s návykovými látkami
- budovat zásady slušného chování (zdravit zaměstnance školy, poděkovat, ...) a aktivně je používat
- budovat vzájemný respekt mezi spolužáky
- snažit se překonávat překážky a problémové situace
- respektovat odlišnosti jakéhokoli druhu
- zvyšovat schopnost empatie a spolupráce s ostatními
- naučit se převzít zodpovědnost za vlastní chování
- snížit absenci a pozdní příchody do prvních vyučovacích hodin
- využívat nabídky volnočasových aktivit (smysluplněji trávit volný čas)
- naučit se bezpečně chovat v kyberprostoru, na sociálních sítích (znát hlavní rizika pohybu na internetu, vědět, kde hledat pomoc v případě zneužití osobních údajů atd.)
- znát právní důsledky šikany a kyberšikany
- aktivně se účastnit preventivních programů a poskytovat na ně zpětnou vazbu

Krátkodobé cíle

Kromě nepovinných předmětů bude škola nabízet žákům také některé zájmové volnočasové aktivity. Realizace minimálního preventivního programu tak bude mimo zájmových kroužků spočívat ve specifické prevenci obsažené ve školním vzdělávacím programu, v plánu akcí objednaných pro jednotlivé ročníky většinou u externích spolupracovníků a v uskutečňování naplánovaných třídnických hodin, jejichž počet by měl být letos min. 14. Třídnické hodiny budou realizovat třídní učitelé v termínech, které stanoví vedení školy. Téma třídnických hodin zapíše do samostatné třídní knihy, kterou posléze odevzdá ředitelce školy k nahlédnutí. Jako v dřívějších letech je plán akcí zaměřen proti různým formám rizikového chování, které adekvátně odpovídají věku cílové skupiny žáků. Metodik prevence se bude dle možností zúčastňovat setkání a školení preventivistů.

Prevence rizikového chování je dle výše uvedeného metodického doporučení č.j.: 21291/2010-28 hlava II článek 4 začleněna také do výuky, na I. stupni zejm. do prvouky, přírodovědy, čtení a výchov, na II. stupni hlavně do výchov - občanské, výchova ke zdraví, výtvarné a literární, ale také do přírodopisu, chemie a některých volitelných předmětů.

Ve škole je dle aktuálních možností zajištěna nabídka volnočasových aktivit, nepovinných předmětů, volitelných předmětů a kroužků.

S největší pravděpodobností budou realizovány tyto akce:

Den Země, lyžařský výcvik, plavecký výcvik, návštěvy divadelních a kulturních představení, školní výlety a exkurze, sběrové akce, vánoční jarmark a další nepravidelné akce.

Umožníme žákům zapojit se do různých akcí a soutěží, např. Pythagoriády, olympiád a soutěží v chemii, fyzice, matematice, českém a anglickém jazyce, dějepise, zeměpise, hudební, výtvarné a tělesné výchově, biologii, do sběrových akcí, do ekologických projektů, ...

Činnosti pořádané pro rodiče

- a) konzultace školního metodika dle potřeby
- b) dle aktuální potřeby během školního roku – přednáška pro rodiče o rizikovém chování

Činnosti pořádané pro žáky - viz příložená tabulka akcí

6. Krizový plán při diagnostice a řešení šikany

- 1 Odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení dalších metod vyšetřování
- 2 Rozhovor s informátory a oběťmi
- 3 Nalezení vhodných svědků
- 4 Rozhovor se svědky
- 5 Ochrana oběti – zvýšený dozor, bezpečné příchody a odchody ze školy, setrvání doma
- 6 Rozhovor s agresory, popř. jejich konfrontace
- 7 Výchovná komise – rozhovor s rodiči agresorů, výchovná opatření, oznámení o výchovných opatřeních
- 8 Rozhovor s rodiči oběti
- 9 Práce s kolektivem třídy

Vypracováno v souladu s:

Metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016

Datum vypracování: 3. 10. 2024

ředitelka školy

školní metodik prevence